

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2023/2024

Stopień trzeci – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik konkursu musi postępować według instrukcji, tj. zaznaczyć poprawne odpowiedzi znakiem „x”. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów	Kryteria oceny
1.	Np. 1) Szczęście człowieka a czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. 2) Osobiste doświadczenia podstawą do wyobrażeń o świecie. 3) Sukces a poczucie szczęścia. 4) Wewnętrzne przekonania o sobie i innych, a odczuwanie zadowolenia. 5) Potrzeba dowartościowania poprzez zewnętrzne czynniki.	0–3	2 p. – zapisanie 4 –5 trafnych odpowiedzi. 1 p. – zapisanie 3–2 trafnych odpowiedzi. 0 p. – zapisanie 1 odpowiedzi zgodnej z tekstem bądź podanie błędnych lub zacytowanych odpowiedzi 1 p. – zapisanie wszystkich odpowiedzi w formie równoważników zdań.
2.	1. NIE 2.TAK 3.TAK 4.TAK 5. TAK 6. NIE	0–2	2 p. – zaznaczenie wszystkich 6 poprawnych odpowiedzi 1 p. – zaznaczenie 5 poprawnych odpowiedzi 0 p. – zaznaczenie 4 lub mniej poprawnych odpowiedzi
3.	Np. Człowiek pragnie, aby inni ludzie go dowartościowali, aby ktoś mu pomógł, zaoferował dobrą pracę, aby sprzyjały mu okoliczności w kwestii zarobkowania, awansu... Myśli, że wtedy będzie szczęśliwy, gdy mu się wszystko uda.	0–1	1 p. – objaśnienie sensu wypowiedzi zgodnie z treścią traktatu 0 p. – odpowiedź błędna lub jej brak

4.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="259 196 501 268">Postać</th> <th data-bbox="512 196 768 268">Imię/ imię i nazwisko</th> <th data-bbox="768 196 1093 268">Relacja z Anią</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="259 268 501 339">Robak</td> <td data-bbox="512 268 768 339">Paweł Robakowski</td> <td data-bbox="768 268 1093 339">kolega z domu dziecka</td> </tr> <tr> <td data-bbox="259 339 501 416">wróżka Zębuszka</td> <td data-bbox="512 339 768 416">pani Zenobia</td> <td data-bbox="768 339 1093 416">portierka w szkole</td> </tr> <tr> <td data-bbox="259 416 501 493">Gaba</td> <td data-bbox="512 416 768 493">Gabriela Rieger</td> <td data-bbox="768 416 1093 493">kobieta z rodziny zastępczej</td> </tr> </tbody> </table>	Postać	Imię/ imię i nazwisko	Relacja z Anią	Robak	Paweł Robakowski	kolega z domu dziecka	wróżka Zębuszka	pani Zenobia	portierka w szkole	Gaba	Gabriela Rieger	kobieta z rodziny zastępczej	0–2	2 p. – uzupełnienie 6 pól tabeli 1 p. – uzupełnienie 5 pól tabeli 0 p. – uzupełnienie 4 lub mniej pól tabeli albo odpowiedzi niepoprawne
Postać	Imię/ imię i nazwisko	Relacja z Anią													
Robak	Paweł Robakowski	kolega z domu dziecka													
wróżka Zębuszka	pani Zenobia	portierka w szkole													
Gaba	Gabriela Rieger	kobieta z rodziny zastępczej													
5.	<p>Np.</p> <p>5.1 Wychowawczyni Ani nigdy nie przeżyła nagłej utraty rodziców i życia w kolejnych domach dziecka, zatem nie wie, jak ciężko jest poradzić sobie z traumą i emocjami.</p> <p>5.2</p> <ul style="list-style-type: none"> – buntowanie się przeciwko Lubisi, nierespektowanie regulaminu Domu – odrzucanie kolejnych rodzin pragnących ją zaadoptować (niegrzeczne zachowanie, reagowanie krzykiem...) – przejmowanie nawyków i sposobu postępowania Robaka: udział w bójce, kradzież, wyłudzenie, nieposłuszeństwo...) – zamknięcie się na przyjaźń 	0–3	3 p. – objaśnienie przytoczonej wypowiedzi zgodnie z treścią lektury oraz wskazanie 2 sposobów, w jaki dziewczynka przystosowała się do sytuacji 2 p. – objaśnienie przytoczonej wypowiedzi zgodnie z treścią lektury oraz wskazanie 1 sposobu, w jaki dziewczynka przystosowała się do sytuacji 1p. – objaśnienie wypowiedzi bez wskazania sposobów przystosowania się Ani do sytuacji albo wskazanie 2 sposobów bez objaśnienia wypowiedzi bohaterki 0 p. – brak odpowiedzi lub wyjaśnienie niezgodne z treścią książki												
6.	Wyraz podstawowy: <i>buntownik</i> Formant: <i>-ka</i>	0–2	2 p. – zapisanie poprawnego wyrazu podstawowego i formantu 1p. – zapisanie poprawnego wyrazu podstawowego lub formantu 0 p. – błędna odpowiedź albo jej brak												
7.	<p>Np.</p> <p>1) Deklarowali się jako nowa mamusia i tatuś, co w dziecku, które utraciło niedawno własnych rodziców, wzbudzało złe emocje.</p>	0–2	2 p. – zapisanie 3 poprawnych odpowiedzi 1 p. – zapisanie 2 poprawnych odpowiedzi												

	<p>2) Planując wspólne zajęcia na weekend, nie pytali Ani o jej propozycje.</p> <p>3) Nie byli zainteresowani tym, co dziewczynka myśli i czuje, (np. wyprawa do zoo i spotkanie z łosiem).</p> <p>4) Chcąc adoptować dziecko, mieli na względzie własne plany, w których uwzględniali grzeczną i niekłopotliwą dziewczynkę.</p>		0 p. – zapisanie 1 poprawnej odpowiedzi lub udzielenie błędnych odpowiedzi
8.	<p>Np. Pozytywny wpływ</p> <p>1) Wspierał ją w każdej sytuacji, np. dostarczył list Dziwadłom. 2) Nauczył ją bycia twardą, co stanowiło jej pancierz obronny przed światem.</p> <p>Negatywny wpływ</p> <p>1) Nauczył ją kraść, np. ukradła papierosy. 2) Współuczestniczyła w bójkę. 3) Okłamała Riegerów, wyłudzając pieniądze dla przyjaciela.</p>	0–3	<p>3 p. – wskazanie 4 przykładów (2 –pozytywny wpływ, 2 – negatywny wpływ)</p> <p>2 p. – wskazanie 3 przykładów</p> <p>1 p. – wskazanie 2 przykładów</p> <p>0 p. – brak przykładów bądź błędne odpowiedzi</p>
9.	<p>Np.</p> <p>1) Lubisia niestrudzenie szukała zastępczej rodziny dla Ani, choć ta z niechęcią i z agresją przyjmowała jej starania. 2) Jadzia podarowała Ani spódnice w kratę i inicjowała rozmowę, bo chciała się z nią zaprzyjaźnić. 3) Gaba i Maro nie zrezygnowali ze starań o Anię mimo jej niegrzecznego początkowo zachowania oraz uników.</p>	0–2	<p>2 p.– zapisanie 2 przykładów</p> <p>1 p. –zapisanie 1 przykładu</p> <p>0 p.–brak przykładów bądź błędne odpowiedzi</p>
10.	Zamknąwszy notes, schowałam go do wewnętrznej kieszeni plecaka.	0–1	<p>1 p. – dokonanie poprawnego przekształcenia zdania</p> <p>0 p. – błędna odpowiedź albo jej brak</p>
11.	Ania po przeniesieniu się do nowej rodziny nie mogła przystosować się łatwo do ludzi, miejsca i rytmu życia, np. niegrzecznie zwracała	0–1	<p>1 p. – zinterpretowanie wypowiedzi zgodnie z treścią lektury</p> <p>0 p. – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>

	<p>się do sąsiadki, nie wiedziała, co zrobić z wolnym czasem, szukała kontaktu z Robakiem. Wobec Gabrieli nie była szczerą, podobnie jak w relacjach z wychowawczynią w domu dziecka.</p>		
12.	<p>1) Udźwięczenie: prośba, także, z prośbą (fakultatywnie) 2) Ubezdźwięczenie: wróżki, wszystkie, podczas, przerwy, dziewczyny 3) Uproszczenie grupy spółgłoskowej: garnczki, krakowskim</p>	0–2	<p>2 p. – poprawne wypisanie 10– 8 wyrazów 1 p. – poprawne dopasowanie 7– 5 wyrazów 0 p. – poprawne dopasowanie 4 i mniej wyrazów</p> <p>Uwaga! Błędne przyporządkowanie wyrazu do określonej kategorii skutkuje nieprzyznaniem punktu za ten wyraz.</p>
13.	A. B. D.	0–1	<p>1 p. – wybranie wszystkich poprawnych stwierdzeń 0 p. – wskazanie 2 lub mniej poprawnych zdań</p>
14.	<p>1) Pomyłka : Doktor pomylił listy napisane do swoich dwóch pacjentek. Konsekwencje: Joanna/Valancy wyprowadziła się z domu i zaczęła szczęśliwe życie. 2) Pomyłka: Ludzie uważali Eddiego/Barneya Snaitha za bandytę. Konsekwencje: Eddie/Barney był odrzucany przez społeczeństwo. 3)Pomyłka: Rodzina uważała, że główna bohaterka będzie szczęśliwa, żyjąc zgodnie z ich zasadami. Konsekwencje: Joanna/Valancy była nieszczęśliwa w domu rodzinnym.</p>	0–2	<p>2 p. – wskazanie 2 pomyłek i określenie ich konsekwencji 1 p. – brak 1 lub 2 elementów odpowiedzi (pomyłki lub konsekwencji) 0 p. – brak 3 i więcej elementów odpowiedzi</p>
15.	<p style="text-align: center;"><u>Ocena opisu obrazu (0–6 p.)</u></p> <p>I Treść (0–2 p.) 2 p. – określenie tematyki obrazu – uwzględnienie w opisie co najmniej 4–3 elementów płótna, np.: postaci kobiety, róż, domów, muru</p>		

	<p>1 p. – określenie tematyki obrazu – uwzględnienie w opisie co najmniej 2–1 elementu płótna, np.: postaci kobiety, róż, muru</p> <p>0 p. – określenie tematyki obrazu bez opisu elementów płótna lub brak informacji o tematyce obrazu</p> <p>II. Środki językowe (0–2 p.)</p> <p>2 p. – użycie co najmniej 4 wyrazów charakteryzujących, określających np. : kolory, kształty, nastrój ORAZ co najmniej 3 wyrażen określających stosunki przestrzenne</p> <p>1 p. – użycie co najmniej 3 wyrazów o znaczeniu charakteryzującym, określających np. kolory, kształty, nastrój) ORAZ 2 wyrażen określających stosunki przestrzenne</p> <p>0 p. – użycie 2 lub mniej wyrazów o znaczeniu charakteryzującym LUB 1 wyrażenia określającego stosunki przestrzenne ALBO brak wyrazów tego typu</p> <p>III. Poprawność języka i zapisu (0–2 p.)</p> <p>2 p. – nie więcej niż 2 błędy (ortograficzne, językowe lub interpunkcyjne)</p> <p>1 p. – 3 błędy (ortograficzne, językowe lub interpunkcyjne)</p> <p>0 p. – więcej niż 3 błędy</p>		
16.	<p>Np. Opinia: Obraz mógłby być ilustracją do książki. Argument 1. Przedstawia kobietę, która docenia piękno przyrody, jak główna bohaterka książki. Argument 2. Kobieta stoi za murem, który ją oddziela od świata. Symbolicznym murem, który nie pozwolił Joannie/Valancy żyć pełnią życia, było zakłamanie jej rodziny.</p>	0–2	<p>2 p. – wyrażenie opinii i jej potwierdzenie 2 argumentami 1 p. – wyrażenie opinii i jej potwierdzenie 1 argumentem 0 p. –brak opinii i argumentu lub odpowiedzi niezgodne z treścią książki albo z obrazem</p>

17.	<p>Np. Przykłady:</p> <p>1. Joanna/Valancy musiała udawać zainteresowanie kuzynką i jej sukniami, ponieważ w przeciwnym razie matka dziewczyny poczułaby się dotknięta.</p> <p>2. Gdy Joanna/Valancy opuściła rodzinny dom i związała się z Eddiem/Barneyem, jej matka myślała, że byłoby lepiej, gdyby dziewczyna umarła, ponieważ wtedy nie przyniosłaby wstydu własnej rodzinie.</p> <p>Nie watro być zakłamanym, czego dowodem może być życie Joanny/Valancy po opuszczeniu domu rodzinnego. Kobieta wreszcie poczuła się szczęśliwa, nie musiała niczego udawać, mogła być sobą i cieszyć się życiem.</p>	0–2	<p>2 p. – podanie 2 przykładów zakłamania i poprawne uzasadnienie</p> <p>1 p. – podanie 1 przykładu zakłamania i poprawne uzasadnienie albo podanie 2 przykładów zakłamania bez uzasadnienia</p> <p>0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna albo podanie 1 przykładu bez uzasadnienia</p>
18.	<p>Np.</p> <p>Dziewczyna postanowiła zaopiekować się <u>chorą, samotną przyjaciółką mimo sprzeciwu rodziny.</u></p>	0–2	<p>2 p. – zapisanie zdania zgodnego z treścią książki z dwiema przydawkami i okolicznikiem przyzwolenia</p> <p>1 p. – zapisanie zdania zgodnego z treścią książki z pominięciem 1 wyrazu (1 przydawki lub okolicznika przyzwolenia)</p> <p>0 p. – zapisanie zdania niezgodnego z treścią książki lub pozbawionego 2 lub 3 wskazanych w poleceniu wyrazów</p>
19.	<p>Np.</p> <p>Synonimy: swoboda, niezależność, niezawisłość, suwerenność, autonomia, samodzielność, samostanowienie</p> <p>Antonimy: niewola, niesamodzielność, zależność</p>	0–1	<p>1 p. – poprawne zapisanie synonimu i antonimu</p> <p>0 p. – podanie poprawnego synonimu lub antonimu albo błędna odpowiedź</p>

20.	<p>Np. Błękitny Zamek może być symbolem marzeń i pragnień. Dla Joanny/Valancy był ucieczką od szarej, smutnej rzeczywistości rodzinnego domu, a później- spełnieniem marzeń o szczęściu. Kiedy mieszkała z rodziną, marzyła o miejscu, w którym będzie szczęśliwa. Gdy wyszła za mąż i Eddie/Barney zabrał ją do swojego domu, stwierdziła, że to jest jej wymarzony Błękitny Zamek.</p>	0–2	<p>2 p. – wyjaśnienie, czym był dla bohaterki Błękitny Zamek wraz z nawiązaniem do konkretnych wydarzeń z utworu 1 p. – wyjaśnienie bez nawiązania do konkretnych wydarzeń z utworu 0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna</p>								
21.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Podobieństwa</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Różnice</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Bohaterki obydwu utworów buntują się.</td> <td>1. Joanna/Valancy ma rodzinę, Anna ją utraciła w wyniku wypadku.</td> </tr> <tr> <td>2. Nie mają poczucia stabilizacji w życiu.</td> <td>2. Joanna/Valancy jest dorosła, Anna zaś to nastolatka.</td> </tr> <tr> <td>3. Poszukują szczęścia.</td> <td>3. Życie Joanny/Valancy toczy się w Kanadzie, Anny – w Polsce.</td> </tr> </tbody> </table>	Podobieństwa	Różnice	1. Bohaterki obydwu utworów buntują się.	1. Joanna/Valancy ma rodzinę, Anna ją utraciła w wyniku wypadku.	2. Nie mają poczucia stabilizacji w życiu.	2. Joanna/Valancy jest dorosła, Anna zaś to nastolatka.	3. Poszukują szczęścia.	3. Życie Joanny/Valancy toczy się w Kanadzie, Anny – w Polsce.	0–2	<p>2 p. – uzupełnienie wszystkich 6 pól tabelki 1 p. – uzupełnienie 4-5 pól tabelki 0 p. – uzupełnienie 3 i mniej pól tabelki lub brak odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna</p>
Podobieństwa	Różnice										
1. Bohaterki obydwu utworów buntują się.	1. Joanna/Valancy ma rodzinę, Anna ją utraciła w wyniku wypadku.										
2. Nie mają poczucia stabilizacji w życiu.	2. Joanna/Valancy jest dorosła, Anna zaś to nastolatka.										
3. Poszukują szczęścia.	3. Życie Joanny/Valancy toczy się w Kanadzie, Anny – w Polsce.										
22.	<p><u>Ocena rozprawki (0–16 p.)</u></p> <p>I Realizacja tematu wypowiedzi (0–2p.) 2 p. – forma wypowiedzi – rozprawka – odwołanie do 2 lektur konkursowych 1 p. – forma wypowiedzi – rozprawka – odwołanie do 1 lektury konkursowej 0 p. – forma wypowiedzi niezgodna z poleceniem, brak odwołania do lektur konkursowych: Uwaga: Jeżeli przyznano 0 p. w kryterium Realizacja tematu, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.</p>										

II. Elementy retoryczne (0–3 p.)

3 p.

– pogłębiona argumentacja (argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej)

– argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane;

2 p.

– trafna argumentacja, lecz przykłady nie są rozbudowane

1 p.

– powierzchowna argumentacja, podjęcie próby argumentowania

0 p.

– brak argumentacji lub przykładów nawiązujących do lektur

III Kompetencje literackie i kulturowe (0–2p.)

2 p.

– funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur wskazanych w poleceniu

– poprawność rzeczowa.

1 p.

– funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur wskazanych w poleceniu

– dopuszczalny 1 błąd rzeczowy

0 p.

– praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt.

IV. Kompozycja tekstu (0–2 p.)

2 p.

– kompozycja zgodna z formą wypowiedzi

– graficznie wyodrębnione co najmniej 3 akapity

– dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi

1 p.

– kompozycja zgodna z formą wypowiedzi

– graficznie wyodrębnione co najmniej 3 akapity

– dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi

0 p.

– praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt.

V. Styl (0–1 p.)

1 p. – styl odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity

0 p. – styl niedostosowany do formy wypowiedzi ORAZ/LUB niejednolity

VI. Język (0–3 p.)

3 p. – nie więcej niż 3 błędy językowe

2 p. – nie więcej niż 5 błędów językowych

1 p. – 6 błędów językowych

0 p. – 7 i więcej błędów językowych

VII. Ortografia (0–2p.)

2 p. – nie więcej niż 2 błędy

1 p. – 3 błędy

0 p. – 4 i więcej błędów

VIII. Interpunkcja (0–1 p.)

1 p. – nie więcej niż 5 błędów

0 p. – 6 i więcej błędów

Uwaga!

- Jeżeli uczeń nie odwołał się do co najmniej jednej lektury lub nie stosuje formy rozprawki, lub jego wypowiedź jest niezgodna z tematem, uzyskuje za kryterium I i za całą pracę 0 p.
- Każde naruszenie zasad ortografii i interpunkcji jest traktowane jako błąd.
- Jeśli praca zawiera mniej niż 200 słów, ocenia się wypowiedź, stosując tylko kryterium I.